

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 10Asan/12/2020
Identifikačné číslo spisu: 4019200026
Dátum vydania rozhodnutia: 2. februára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valašiková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:4019200026.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD. a členov senátu prof. JUDr. PhDr. Petra Potáscha, PhD. a JUDr. Zuzany Mališovej, v právnej veci žalobcu: AN YI XIA, s. r. o. v likvidácii, so sídlom Sedmokrásková 6, 821 01 Bratislava, IČO: 50 072 871, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Ján Vician, Prievozská 14/A, Bratislava, proti žalovanému (sťažovateľovi): Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom Bajkalská 31/A, 827 99 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0346/99/2018 zo dňa 19.11.2018, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 15S/10/2019-163 zo dňa 12. novembra 2019, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 15S/10/2019-163 zo dňa 12. novembra 2019 sa z r u š u j e a vec sa v r a c i a Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Nitre (ďalej aj ako „krajský súd“ alebo „správny súd“), podľa ust. § 191 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“), zrušil rozhodnutie žalovaného č. SK/0346/99/2018 zo dňa 19.11.2018 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“)

a tiež rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie v Nitre pre Nitriansky kraj č. W/0033/04/18 zo dňa 25.06.2018 (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalobcovi právo na náhradu trov konania priznal v plnom rozsahu. Prvostupňovým rozhodnutím bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 6.000 eur pre porušenie zákazu v zmysle ust. § 7 ods. 1 písm. d/ zákona č. 78/2012 Z.z. o bezpečnosti hračiek a o zmene a doplnení zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. (ďalej len „zákon o bezpečnosti hračiek“). Napadnutým rozhodnutím žalovaný zmenil výrokovú časť prvostupňového rozhodnutia tak, že žalobcovi uložil pokutu vo výške 2.000 eur, nakoľko pokuta bola uložená v neprimeranej výške.

2. Krajský súd konštatoval, že správne orgány oboch stupňov v konaní nepostupovali náležite v intenciách zákonných povinností postupovať v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb, aby rozhodnutie vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci a aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely. Podľa názoru správneho súdu, správne orgány oboch stupňov vec posúdili nesprávne po právnej stránke a žalovaný sa dostatočne nevysporiadal s námietkami žalobcu.

3. Krajský súd uviedol, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, ako i z prvostupňového rozhodnutia, vyplýva právny názor, že správne orgány považovali žalobcu za distribútora, a to s poukazom na ustanovenie § 7 ods. 1, písm. d/ zákona bezpečnosti hračiek, ako i čl. 2 bod 1 a 6 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 (ďalej len „nariadenie č. 765/2008“). Žalovaný tvrdil, že podľa čl. 2 bod 6 (nariadenia č. 765/2008) je distribútorom každá fyzická alebo právnická osoba v dodávateľskom reťazci okrem výrobcu alebo dovozcu, ktorá sprístupňuje výrobok na trhu, t.j. ak žalobca v danom prípade nebol výrobcom, alebo dovozcom, musel byť v zásade v postavení distribútora. Krajský súd sa týmto právnym názorom nestotožnil z dôvodu, že správne orgány aplikovali na skutkový stav zistený pri kontrole v maloobchodnej prevádzke žalobcu nesprávny zákon - zákon bezpečnosti hračiek. Uvedený zákon pri pojme distribútor odkazuje v poznámke na čl. 2 ods. 6 Nariadenia č. 765/2008, podľa ktorého je distribútorom každá fyzická alebo právnická osoba v dodávateľskom reťazci okrem výrobcu alebo dovozcu, ktorá sprístupňuje výrobok na trhu. Podľa čl. 2 ods. 1 predmetného Nariadenia č. 765/2008 sa za „sprístupnenie na trhu“ považuje každá dodávka výrobku určeného na distribúciu, spotrebu alebo používanie na trh Spoločenstva v priebehu obchodnej činnosti, či už odplatne, alebo bezodplatne. Z citovaného znenia právnych predpisov upravujúcich definíciu distribútora nie je, podľa názoru krajského súdu, možné dospieť dôkazom opaku (ako tvrdil žalovaný), že pokiaľ žalobca nie je výrobcom ani dovozcom, tak musí byť distribútorom. Zákon o bezpečnosti hračiek, ako i nariadenie č. 765/2008, považujú distribútora za subjekt, ktorý sprístupňuje výrobok na trh.

4. Krajský súd následne konštatoval, že z dôvodu, že bola kontrola vykonaná v prevádzke: Textil - obuv - hračky Komenského 1, Levice, v maloobchodnej predajni, kde bol ponúkaný predmetný výrobok, konanie žalobcu - ponuka nebezpečnej hračky pre spotrebiteľov, bolo potrebné subsumovať pod ustanovenia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení účinnom v čase rozhodovania žalovaného (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) ktorý upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pričom v § 2 písm. b/ tohto zákona je ako predávajúci definovaná osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet. Túto skutočnosť potvrdzuje i fakt, že žalobca nadobudol predmetný výrobok od spoločnosti Invest Shop, s. r. o. (ako to vyplýva z predloženého nadobúdacieho dokladu) a ďalej ho ponúkal na predaj konečnému spotrebiteľovi, nie ďalšiemu predávajúcemu, teda bol v pozícii predávajúceho, nie distribútora. Preto, ak správny orgán prvého stupňa, ale i žalovaný, uložili žalobcovi pre skutok - ponuka nebezpečnej hračky v predajni pre spotrebiteľov - pokutu podľa § 23 ods. 1 zákona o bezpečnosti hračiek, vzťahujúci sa na distribútorov, aplikovali na vec nesprávny právny predpis a vec nesprávne právne posúdili, čo bolo dôvodom na zrušenie oboch rozhodnutí správnych orgánov. V súvislosti s aplikáciou zákona o ochrane spotrebiteľa, krajský súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžo/64/2014 zo dňa 02.06.2015.

5. Krajský súd považoval za odôvodnenú aj námietku žalobcu, že protokol o skúške nemôže slúžiť ako dôkaz o preukázaní nebezpečnosti hračky, ktorú ponúkal žalobca vo svojej predajni na predaj spotrebiteľom, a pre ktorú mu bola uložená pokuta za správny delikt. Výsledok skúšok uvedených v protokole sa týka len predmetu skúšky, t.j. konkrétneho výrobku tak, ako je popísaný v samotnom

skúšobnom protokole a nebolo preukázané, že výrobok, ktorý bol predmetom skúšky popísanej v protokole o skúške, a výrobok nachádzajúci sa v prevádzke žalobcu, pochádzajú z jednej šarže, alebo série, dokonca ani to, že by boli vyrobené rovnakým výrobcom. Hračku, ktorú ponúkal na predaj žalobca v čase vykonania inšpekcie bolo možné stotožniť len podľa vzhľadu a označenia na jeho nadobúdacom doklade, ktorý však podľa správneho súdu neobsahuje dostatok identifikačných znakov na to, aby ho bolo možné stotožniť so skúšaným predmetom.

6. O trovách konania správny súd rozhodol tak, že žalobcovi priznal právo na plnú náhradu trov konania, a to s poukazom na ust. § 167 ods. 1 SSP.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie

7. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal žalovaný v postavení sťažovateľa (ďalej len „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť zo dňa 15.01.2020 z dôvodu podľa ust. § 440 ods. 1 písm. g) SSP.

8. Sťažovateľ namietal právny názor krajského súdu o aplikácii zákona o ochrane spotrebiteľa namiesto zákona o bezpečnosti hračiek. Sťažovateľ zotrval na názore o tom, že podľa čl. 2 bod 6 nariadenia č. 765/2008 je distribútorom každá fyzická alebo právnická osoba v dodávateľskom reťazci okrem výrobcu alebo dovozcu, ktorá sprístupňuje výrobok na trhu, t.j. platí dôkaz opaku, že ak žalobca nebol výrobcom, alebo dovozcom, musel byť distribútorom. Podľa sťažovateľa je irelevantné postavenie žalobcu ako podnikateľského subjektu, pretože pojem „distribútor“ je koncipovaný veľmi široko. V tejto súvislosti poukázal aj na obdobný názor v rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 23Sa/5/2017 zo dňa 17.07.2017. Tiež má za to, že ak by žalobca neniesol zodpovednosť za sprístupnenie hračky na trh, to sa prieči účelu zákona o bezpečnosti hračiek - ochrany vnútorného trhu pred dovozom a distribúciou nebezpečných hračiek. Sťažovateľ zdôraznil, že zákon o bezpečnosti hračiek je vo vzťahu k zákonu o ochrane spotrebiteľa lex specialis, z čoho vyplýva jeho prednostná aplikácia, pričom v tomto kontexte poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Asan/11/2018 zo dňa 09.05.2019 a rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20S/16/2017 zo dňa 14.03.2018.

9. Sťažovateľ ďalej uviedol, že má za to, že vo vykonanej kontrole a administratívnom konaní bolo preukázané, že výrobok, ktorý bol predmetom skúšky popísanej v protokole o skúške, a výrobok, nachádzajúci sa v prevádzke žalobcu, pochádzajú z jednej šarže, resp. série. Inšpekčný záznam zo dňa 28.02.2018, obsahuje fotodokumentáciu predmetnej hračky s uvedením čísla modelu: No.8101A, čísla: N:134465 a EAN kódu: 8584156134465, ktoré sú totožné s číslom modelu, číslom a EAN kódom, uvedenými na stránke www.soi.sk <<http://www.soi.sk>> v časti Nebezpečné výrobky/národný trh SR, kde sťažovateľ dňa 30.05.2017 informoval o nebezpečnosti hračky z dôvodu chemického rizika poškodenia zdravia z dôvodu nadlimitného obsahu ftalátov. Z predloženej fotodokumentácie oznámenia zo dňa 30.05.2017 na stránke www.soi.sk <<http://www.soi.sk>> a inšpekčného záznamu zo dňa 28.02.2018 je podľa sťažovateľa zrejmé, že „Plastová bábika DIVERSITY Fashion No.8101A“ (ďalej aj ako „predmetná hračka“) je dostatočne špecifikovaná tak, aby sa predišlo pochybnostiam o jej totožnosti. Sťažovateľ uviedol, že pokiaľ výrobca priamo neoznačí šaržu výrobku alebo nezmení určitý údaj na výrobku tak, aby bol novo-vyprodukovaný výrobok odlišiteľný od pôvodného skúšaného výrobku, potom je treba predpokladať, že všetky výrobky tej istej šarže, resp. toho istého druhu, sú pre spotrebiteľa nebezpečné. Tomu zodpovedá aj znenie ust. § 8 ods. 1 písm. a/ zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 128/2002 Z.z.“), podľa ktorého inšpektorát rozhodnutím pozastaví uvádzanie výrobku

alebo jeho výrobných sérií na trh na nevyhnutný čas v prípade podozrenia na nebezpečenstvo ohrozenia života alebo zdravia ľudí, majetku alebo životného prostredia. To podľa sťažovateľa svedčí o právnej domnienke, že pokiaľ je jeden výrobok z celej šarže alebo série nebezpečný, dá sa predpokladať, že je nebezpečná celá šarža alebo séria. Na podporu svojej argumentácie sťažovateľ

poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave č. 20S/16/2017 zo dňa 14.03.2018 v obdobnej veci, v ktorom bolo konštatované, že „...výsledky kontrolnej skúšky o chemických vlastnostiach hračky sa nevzťahujú len na konkrétny predmet skúšky, ale na všetky hračky uvedeného vyrábaného typu hračky, pokiaľ neboli zmenené procesy predmetného typu hračky.“

10. Sťažovateľ ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Asan/11/2018 zo dňa 09.05.2019, v ktorom bol v obdobnej veci zrušený rozsudok krajského súdu. Napadnutý rozsudok je podľa sťažovateľa v priamom rozpore s rozsudkami v obdobných prípadoch, v ktorých Krajský súd v Nitre žalobu zamietol. Upozornil hlavne na rozsudky sp. zn. 23Sa/17/2017 zo dňa 18.09.2017 a 23Sa/5/2017 zo dňa 17.07.2017.

11. Sťažovateľ zastával názor, že napadnuté rozhodnutie a prvostupňové rozhodnutie boli vydané na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu a že presne uviedol, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie a tieto sú súčasťou administratívneho spisu.

12. Na základe vyššie uvedených skutočností má sťažovateľ za to, že kasačnou sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu je v rozpore s platnými právnymi predpismi a navrhol, aby ho kasačný súd zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

13. Žalobca sa k podanej kasačnej sťažnosti nevyjadril.

III.

Konanie na kasačnom súde

14. Prejednávaná vec bola dňa 27.02.2020 predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu príslušnému na konanie a rozhodnutie - podľa právnej úpravy účinnej k danému dňu. Na Najvyššom súde Slovenskej republiky bola vec náhodným výberom pridelená na rozhodnutie senátu 10S - sp. zn.: 10Asan/4/2020. Po vrátení spisu bez rozhodnutia na odstránenie nedostatkov krajskému súdu, bola predmetná vec opätovne predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 17.06.2020 a bola jej pridelená spisová značka 10Asan/12/2020. S účinnosťou ku dňu 1. augusta 2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) začal svoju právomoc vykonávať Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, pričom k tomuto dňu prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky výkon súdnictva vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná právomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola preto zo zákonných dôvodov podľa predchádzajúcej vety dňa 01.08.2021, náhodným výberom pridelená na rozhodnutie kasačnému senátu 4S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

15. Z obsahu pripojeného administratívneho spisu kasačný súd zistil, že dňa 28.02.2018 bola inšpektormi Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Nitre pre Nitriansky kraj (ďalej aj „prvostupňový orgán“), vykonaná kontrola zameraná na dodržiavanie povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a zákona o bezpečnosti hračiek. V kontrolovanej prevádzke Textil-obuv-hračky, Komenského 1, Levice, bol zistený výrobok - Plastová bábika DIVERSITY Fashion No.8101A, ktorý bol označený za nebezpečný výrobok, ktorý je totožný s výrobkom „Plastová bábika DIVERSITY Fashion No.8101A“, ktorý bol zverejnený ako nebezpečný na webovej stránke www.soi.sk dňa 30.05.2017. Uvedený výrobok bol opatrením na mieste zakázaný odpredávať. V zmysle priloženého protokolu o skúške č. 17/00473 zo dňa 21.03.2017, vykonanej v akreditovanom skúšobnom laboratóriu v Labeko, s.r.o. Piešťany, zo záverom: skúšaný materiál (plast telový - hlava) výroku bábika DIVERSITY Fashion, No.8101A, čísla: N:134465 a EAN kódu: 8584156134465 nevyhovuje požiadavkám Nariadenia komisie č. 552/2009, ktorým sa dopĺňa nariadenie EP a Rady č. 1907/2006/REACH na obsah ftalátov. Žalobca na základe uloženého záväzného pokynu pri kontrole zaslal dodatočne žalovanému dňa

07.03.2018 dodací list - daňový doklad 2018018 zo dňa 10.02.2018, vyhotovený dodávateľom: Invest Shop s. r. o., Bratislava.

16. Dňa 09.05.2018 vydal orgán prvého stupňa oznámenie o začatí správneho konania o uložení pokuty, žalobca bol poučený o práve vyjadriť sa k dôvodom konania do 8 dní od doručenia oznámenia, prípadne navrhnúť doplnenie dokazovania. Toto oznámenie bolo žalobcovi elektronicky doručené dňa 27.05.2018. Dňa 25.06.2018 vydal prvostupňový orgán vydal rozhodnutie č.W/0033/04/18, ktorým pre porušenie zákazu v zmysle ust. § 7 ods. 1 písm. d/ zákona o bezpečnosti hračiek a uložil žalobcovi pokutu vo výške 6.000 eur. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie. Žalovaný napadnutým rozhodnutím zo dňa 19.11.2018 tak, zmenil výrokovú časť prvostupňového rozhodnutia tak, že žalobcovi uložil pokutu vo výške 2.000 eur. Žalovaný konštatoval, že preskúmaním rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu zistil dôvod na jeho zmenu, nakoľko pokuta bola uložená v neprimeranej výške. V ostatnom žalovaný pokladal skutkový stav za spoľahlivo zistený a jeho protiprávnosť za nepochybne preukázanú a teda v odvolacom konaní nezistil dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia.

IV.

Právne predpisy, právne názory kasačného súdu

17. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

18. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

20. Podľa § 194 ods. 1 SSP, správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

21. Podľa § 194 ods. 2 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

22. Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 128/2002 Z.z., tento zákon upravuje

- a) štátnu kontrolu predaja výrobkov a poskytovania služieb spotrebiteľom na vnútornom trhu (ďalej len „kontrola vnútorného trhu“), štátny dozor a kontrolu nad podnikaním v energetike podľa osobitných predpisov a dohľad nad trhom podľa osobitného predpisu,
- b) pôsobnosť Slovenskej obchodnej inšpekcie pri kontrole vnútorného trhu,
- c) ochranné opatrenia a pokuty za porušenie zákona,
- d) spoluprácu Slovenskej obchodnej inšpekcie s inými orgánmi verejnej správy a občianskymi združeniami.

23. Podľa ust. § 2 písm. a/ zákona č. 128/2002 Z.z., kontrolou vnútorného trhu sa zisťuje, či výrobky a služby pri ich predaji a poskytovaní sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä či sa predávajú a poskytujú bezpečne, v správnom množstve, miere, hmotnosti a kvalite.

24. Podľa ust. § 4 ods. 1, 2 písm. a/, d/, e/, h/ zákona č. 128/2002 Z.z., Slovenská obchodná inšpekcia kontroluje vnútorný trh podľa § 2 a podľa osobitných predpisov.

(2) Slovenská obchodná inšpekcia pri kontrole vnútorného trhu u fyzických osôb a právnických osôb predávajúcich alebo dodávajúcich výrobky na vnútorný trh alebo poskytujúcich služby (ďalej len „kontrolované osoby“)

- a) zisťuje nedostatky pri výkone kontroly podľa odseku 1,
- d) zabezpečuje skúšky na overenie bezpečnosti a kvality výrobkov,
- e) informuje verejnosť o nebezpečenstve ohrozenia života alebo zdravia ľudí predajom nebezpečných výrobkov
- h) ukladá pokuty.

25. Podľa ust. § 1 písm. a/, b/, c/ zákona o bezpečnosti hračiek, tento zákon upravuje

- a) osobitné bezpečnostné požiadavky na hračky,
- b) postupy posudzovania zhody na hračky,
- c) povinnosti výrobcu, splnomocneného zástupcu, dovozcu, distribútora a notifikovanej osoby.

26. Podľa ust. § 3 ods. 1 zákona o bezpečnosti hračiek, hračka vrátane obsiahnutých chemických látok a chemických zmesí nesmie ohroziť bezpečnosť a zdravie dieťaťa alebo dospelého, ak sa používa predpokladaným spôsobom v súlade s jej určením zohľadňujúcim správanie a zručnosť dieťaťa, a ak je to potrebné, zručnosť dozerajúceho dospelého, predovšetkým pri hračke určenej na hranie pre dieťa vo veku do 36 mesiacov alebo pre inú špecifikovanú vekovú skupinu.

27. Podľa § 7 ods. 1 písm. d/ zákona o bezpečnosti hračiek, distribútor nesmie sprístupniť hračku na trhu, ak vie alebo by mal vedieť, že hračka nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2.

28. Podľa § 23 ods. 1 písm. a/ zákona o bezpečnosti hračiek, orgán dohľadu uloží výrobcovi, dovozcovi, splnomocnenému zástupcovi alebo distribútorovi pokutu od 1 500 do 50 000 eur, ak poruší povinnosť podľa § 4 ods. 1 písm. a/ a k/, § 6 ods. 1 písm. b/, § 6 ods. 2 písm. f/, § 7 ods. 1 písm. d/ alebo § 7 ods. 2 písm. b/.

29. Podľa § 27 zákona o bezpečnosti hračiek, na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem § 19 a § 21 ods. 2 písm. c/ a ods. 3 až 6 zákona.

30. Podľa § 30 zákona o bezpečnosti hračiek, týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe č. 5.

31. Podľa prílohy č. 5 bodu 1 zákona o bezpečnosti hračiek, týmto zákonom sa preberá Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/48/ES z 18. júna 2009 o bezpečnosti hračiek (Ú.v. EÚ L 170, 30.6.2009); (ďalej len „Smernica č. 2009/48/ES“).

32. Podľa čl. 4 preambuly Smernice č. 2009/48/ES, hračky takisto podliehajú smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, ktorá doplna osobitné právne predpisy.

33. Podľa čl. 5 preambuly Smernice č. 2009/48/ES, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh stanovuje horizontálne ustanovenia o akreditácii orgánov posudzovania zhody, o označení CE a o rámci dohľadu nad trhom Spoločenstva a kontrole výrobkov vstupujúcich na trh Spoločenstva, ktoré sa vzťahujú na odvetvie hračiek.

34. Podľa čl. 3 bodu 1, 6 a 7 Smernice č. 2009/48/ES, na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „sprístupnenie na trhu“ je každá dodávka hračky určenej na distribúciu, spotrebu alebo používanie na trhu Spoločenstva v rámci obchodnej činnosti, či už za platbu alebo bezplatne;

6. „distribútor“ je každá fyzická alebo právnická osoba v dodávateľskom reťazci okrem výrobcu alebo dovozcu, ktorá sprístupňuje hračku na trhu;

7. „hospodárske subjekty“ sú výrobca, splnomocnený zástupca, dovozca a distribútor.

35. Podľa čl. 2 bod 1, 6 a 7 nariadenia č. 765/2008, na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „sprístupnenie na trhu“ je každá dodávka výrobku určeného na distribúciu, spotrebu alebo používanie na trh Spoločenstva v priebehu obchodnej činnosti, či už odplatne, alebo bezodplatne;

6. „distribútor“ je každá fyzická alebo právnická osoba v dodávateľskom reťazci okrem výrobcu alebo dovozcu, ktorá sprístupňuje výrobok na trhu;

7. „hospodárske subjekty“ sú výrobca, splnomocnený zástupca, dovozca a distribútor.

36. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi.

37. Kasačný súd preskúmal rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, a to najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe, a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

38. Kasačný súd konštatuje, že medzi účastníkmi konania bola sporná otázka, ktorý právny predpis bolo na daný skutkový stav aplikovať ako aj skutočnosť, či bol dostatočne stotožnený výrobok - hračka, zistená predmetnou kontrolou u žalobcu a hračka, ktorá bola vyhodnotená ako nebezpečná v príslušnom protokole o skúške.

39. Kasačný súd sa nestotožnil s právnym názorom krajského súdu (ust. § 440 ods. 1 písm. g/ SSP), ktorý konštatoval, že v dôsledku aplikácie zákona o bezpečnosti hračiek a na základe jeho uloženej pokuty došlo k nesprávnej právnej kvalifikácii predmetného skutkového stavu.

40. V súvislosti s objektívnou stránkou skutkovej podstaty deliktu podľa ustanovenia § 7 ods. 1 písm. d/ zákona o bezpečnosti hračiek, v zmysle ktorého distribútor nesmie sprístupniť hračku na trhu, ak vie alebo by mal vedieť, že hračka nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2. 39, bol v predmetnej veci sporný výklad pojmu „distribútor“.

41. Kasačný súd sa stotožňuje názorom uvedeným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Asan/18/2018 zo dňa 05.05.2020 v zmysle ktorého, je pojem „distribútor“, na účely zákona o bezpečnosti hračiek, potrebné vykladať v kontexte s účelom sledovaným týmto zákonom a v nadväznosti na výklad tohto pojmu obsiahnutý v európskej legislatíve pre oblasť bezpečnosti hračiek.

42. Z ustanovenia § 1 ods. 1 písm. a/, b/ zákona o bezpečnosti hračiek vyplýva, že predmetom jeho úpravy sú osobitné bezpečnostné požiadavky na hračky a povinnosti splnomocneného zástupcu, výrobcu a distribútora a notifikovanej osoby.

43. Zákon o bezpečnosti hračiek bol prijatý za účelom implementácie Smernice 2009/48/ES o bezpečnosti hračiek, s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov, najmä detí, pri súčasnom fungovaní vnútorného trhu ustanovením nových bezpečnostných požiadaviek na hračky.

44. Z obsahu nariadenia č. 765/2008 ako aj Smernice 2009/48/ES vyplýva, že vo vymedzení pojmov „sprístupnenie na trhu“, „distribútor“, „hospodárske subjekty“ sú kompatibilné a pre účely aplikácie právne záväzných aktov EÚ v oblasti bezpečnosti hračiek sú v definovaní zodpovedných hospodárskych subjektov jednotné.

45. Pri definícii pojmu „distribútor“ ako subjektu podľa správneho deliktu v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 písm. d/ zákona o bezpečnosti hračiek, tento zákon odkazuje na čl. 2 bod 6. Nariadenia č. 765/2008, tak, že „distribútorom“ je každá fyzická alebo právnická osoba v dodávateľskom reťazci, okrem výrobcu alebo dovozcu, ktorá sprístupňuje výrobok na trh. Z citácie čl. 2 bodu 6. nariadenia č. 765/2008, ako aj z čl. 3 bodu 6 Smernice č. 2009/48/ES, vyplýva, že uvedené články zhodne pri vymedzení pojmu „distribútor“ uvádzajú výraz „každá fyzická a právnická osoba“, z čoho vyplýva, že nediferencujú medzi maloobchodníkmi, veľkoobchodníkmi, či ostatnými distribútormi. Podstatné je, aby išlo 1/ o subjekt, ktorý je súčasťou dodávateľského reťazca a 2/ sprístupňuje výrobok na trh.

46. Sprístupnením na trh sa podľa čl. 2 ods. 1 nariadenia č. 765/2008, ako aj podľa čl. 3 bodu 1 Smernice č. 2009/48/ES, rozumie „každá dodávka výrobku určená na distribúciu, spotrebu alebo používanie na trhu Spoločenstva v rámci obchodnej činnosti, či už za odplatu alebo bezodplatne“.

47. Na základe uvedeného, aplikujúc výklad týchto pojmov obsiahnutých v európskej legislatíve pre oblasť bezpečnosti hračiek, možno konštatovať, že žalobca je ako distribútor súčasťou dodávateľského reťazca, a to na pozícii priameho dodávateľa hračiek konečnému spotrebiteľovi, pričom tento nie je výrobcom ani dovozcom. Rovnako je nesporné, že žalobca ponúkol a dodal na predaj hračku, „Plastová bábika DIVERSITY Fashion No. 8101A“, konečnému spotrebiteľovi v rámci svojej obchodnej činnosti, t.j. dodával predmetnú hračku na spotrebu, čím sprístupnil hračku na trh. Na základe naplnenia týchto definíčných znakov možno žalobcu považovať za hospodársky subjekt v postavení distribútora podľa legislatívy pre oblasť bezpečnosti hračiek.

48. Je preto potrebné prijať záver, že na základe obchodnej činnosti žalobcu, ho možno podradiť pod definíčné znaky statusu distribútora, a teda možno od neho požadovať plnenie povinností vyplývajúcich mu zo zákona o bezpečnosti hračiek a príslušnej európskej legislatívy pre oblasť bezpečnosti hračiek.

49. Podobný záver o vymedzení pojmu „distribútor“ v súvislosti so správnym deliktom v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 písm. d/ zákona o bezpečnosti hračiek o prednostnej aplikácii zákona o hračkách, vyplýva aj z konštantnej rozhodovacej činnosti kasačného súdu (mutatis mutandis rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Asan/11/2018 zo dňa 09.05.2019, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.5Asan/18/2018 zo dňa 05.05.2020 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Asan/4/2021 zo dňa 01.06.2021), pričom v týchto skutkovo podobných veciach bol následne rovnako aplikovaný zákon o bezpečnosti hračiek ako lex specialis.

50. Kasačný súd uzatvára, že pokiaľ ide o vzájomný vzťah zákona o bezpečnosti hračiek a zákona o ochrane spotrebiteľa, sa uprednostní aplikácia lex specialis pred lex generalis. Zákon o bezpečnosti hračiek sa v danom prípade použije prednostne, keďže tento je v dôsledku predmetu svojej úpravy v pozícii špeciálneho právneho predpisu. Osobitná legislatíva pre oblasť od všetkých hospodárskych subjektov, ktoré zasahujú do dodávateľského a distribučného reťazca, vyžaduje prijatie primeraných opatrení, aby sa uistili, že hračky, ktoré uvádzajú na trh, v bežných a reálne predvídateľných podmienkach používania, neohrozujú bezpečnosť a zdravie detí a že na trhu sprístupnia iba hračky, ktoré sú v zhode s príslušnými právnymi predpismi.

51. V tomto ohľade nebolo správne právne posúdenie krajského súdu, ktorý z výkladu pojmu „distribútor“ odvodil, že na predmetnú vec sa nevzťahuje špeciálna právna úprava, zákon o bezpečnosti hračiek. Krajský súd v napadnutom rozsudku opomenul interpretovať pojem „distribútor“ v kontexte s účelom sledovaným zákonom o bezpečnosti hračiek a v nadväznosti na výklad tohto

pojmu obsiahnutý v európskej legislatíve pre oblasť bezpečnosti hračiek. Z preambuly Smernice č. 2009/48/ES možno vyvodit', že účelom osobitnej právnej úpravy pre oblasť bezpečnosti hračiek je, aby sa dosiahla vysoká úroveň ochrany verejných záujmov, ako sú zdravie a bezpečnosť a ochrana spotrebiteľa a životného prostredia, a zabezpečila sa spravodlivá hospodárska súťaž na trhu Spoločenstva.

Z tohto dôvodu nie je možné, aby bola pokuta uložená podľa všeobecnej právnej úpravy - zákona o ochrane spotrebiteľa.

52. Krajský súd svoj záver o aplikácii zákona o ochrane spotrebiteľa v predmetnej veci opieral aj o rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžo/64/2014 zo dňa 02.06.2015. Uvedené rozhodnutie najvyššieho súdu vychádzalo z iných skutkových a právnych okolností, ktoré viedli k nemožnosti aplikácie zákona o bezpečnosti hračiek (v uvedenom prípade išlo o posudzovanie výrobkov z hľadiska ich bezpečnosti, t.j. porušenia iného ustanovenia zákona o bezpečnosti hračiek, pri ktorom tento zákon priamo odkazoval na aplikáciu sankčného mechanizmu zákona o ochrane spotrebiteľov, zo skutkových okolností navyše vyplývalo,

že na posudzovanom výrobku bolo deklarované, že nejde o hračku, ale o dekoráciu). Vo veci žalobcu však orgány verejnej správy neposudzovali bezpečnosť výrobkov, keď nebezpečnosť výrobku „Plastová bábika DIVERSITY Fashion No. 8101A“ už bola oznámená verejnosti zo strany orgánov inšpekcie na webovej stránke www.soi.sk <<http://www.soi.sk>>, žalobca ako distribútor, bol preto povinný tento druh výrobku na trhu nesprístupniť, keďže vedel alebo mal vedieť, že hračka nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2 zákona. Zákon o bezpečnosti hračiek pritom priamo zakotvuje túto povinnosť distribútora, ako aj sankčný mechanizmus uplatnený v prípade jej nerešpektovania distribútorom. Aplikácia zákona o ochrane spotrebiteľa tak v posudzovanom prípade nie je namieste.

53. V súvislosti so sťažnostnou námietkou, ohľadom dostatočnej identifikácie (stotožnenia) výrobku, ktorý bol zistený na prevádzke žalobcu výsledkom protokolu o skúške, kasačný súd poukazuje, že v inšpekčnom zázname zo dňa 28.02.2018, sa nachádza aj fotodokumentácia hračky „Plastová bábika DIVERSITY Fashion No. 8101A“, vyhotovená počas kontroly v prevádzke žalobcu, vrátane čísla modelu: No.8101A, čísla: N:134465 a EAN kódu: 8584156134465, ako aj podrobný opis výrobku. Na webovej stránke www.soi.sk bolo uvedené totožné číslo modelu, číslo a EAN kód posudzovanej hračky, s uvedením rovnakého názvu, detailného popisu, ktorý sa zhoduje sa s výrobkom zisteným v predajni žalobcu,

ako aj s výrobkom, ktorý bol predmetom protokolu o skúške č. 17/00473 zo dňa 21.03.2017.

54. Z uvedeného podľa kasačného súdu vyplýva, že táto hračka bola dostatočne podrobne špecifikovaná tak, aby nemohla vyvolať u žalobcu ako jej distribútora rozumné pochybnosti o tom, či ide práve o hračku, ktorú má v ponuke na predaj, resp. ktorej sprístupnenie na trh predstavuje riziko. Z uvedených dôvodov sa kasačný súd nestotožnil so záverom vysloveným v napadnutom rozsudku, že nebolo dostatočne preukázane, že sa výsledok takejto skúšky

sa v zmysle jej záverov vzťahuje nielen na skúšaný výrobok, ale aj na výrobok, ktorý bol kontrolou zistený v prevádzke žalobcu. Išlo o rovnaký výrobok, ktorý bol vyhlásený za nebezpečný výrobok a o tomto druhu hračky Slovenská obchodná inšpekcia informovala už dňa 30.05.2017 na svojej webovej stránke www.soi.sk <<http://www.soi.sk>>.

55. V tejto súvislosti kasačný súd uvádza, že zo zákona č. 128/2002 Z.z. a tiež z čl. 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008, vyplýva, že orgány dohľadu nad trhom vykonávajú primerané kontroly vlastností výrobkov v príslušnom rozsahu prostredníctvom kontroly dokumentácie a podľa potreby fyzikálnych a laboratórnych skúšok na základe vhodných vzoriek.

56. Kasačný súd poukazuje aj na názor vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho Súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Asan/18/2018 zo dňa 05. mája 2020, podľa ktorého „... by nebolo účelné a súladné s požiadavkami ochrany vnútorného trhu vykonávať skúšky u všetkých kusov výrobkov rovnakého typu predtým ako by orgán inšpekcie informoval o ich nebezpečnosti... prijatie opačného výkladu by znamenalo, že v praxi by nikdy ani nemohla byť naplnená skutková podstata predmetného administratívneho deliktu porušenia povinnosti distribútora hračiek podľa § 7 ods. 1 písm. d/ zákona o

bezpečnosti hračiek, spočívajúcej v zákaze sprístupniť na trhu hračku, ak vie alebo by mal vedieť, že hračka nespĺňa požiadavky podľa § 3 a prílohy č. 2. nakoľko pred vykonaním kontrolnej skúšky konkrétnej hračky sprístupnenej distribútorom na trhu by nemohol byť splnený predpoklad subjektívnej stránky predmetného správneho deliktu, vedomého alebo nedbanlivého sprístupnenia nebezpečnej hračky na trhu distribútorom, ktorá bola zverejnená na internetovej stránke Slovenskej obchodnej inšpekcie ako nebezpečný výrobok“.

57. Z dikcie ustanovenia § 7 ods. 1 písm. d/ zákona č. 78/2012 Z.z. vyplýva, že zodpovedný subjekt „vedel alebo mal vedieť“ o skutočnosti, že hračka nespĺňa zákonné požiadavky, a napriek tomu ju sprístupnil na trhu. Z administratívneho spisu vyplýva, že žalovaný dňa 30.05.2017 zverejnil na svojom webovom sídle informáciu o nebezpečnom výrobku - „Plastová bábika DIVERSITY Fashion No. 8101A“. Kasačný súd sa stotožňuje s názorom uvedeným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Asan/28/2019 zo dňa 24.11.2020, podľa ktorého je všeobecne známou skutočnosťou, že žalovaný na svojej webovej stránke poskytuje informácie o nebezpečných výrobkoch dostupné nielen spotrebiteľom,

ale aj podnikateľom, v snahe zjednodušiť tak informovanie verejnosti o nebezpečných výrobkoch nielen na národnom trhu SR, ale aj na vnútornom trhu EÚ. Informácia o tomto konkrétnom výrobku bola zverejnená na stránke žalovaného dňa 30.05.2017, čo je trištvrte roka predtým, ako bol výrobok v prevádzke žalobcu nájdený, z čoho jednoznačne vyplýva,

že si žalobca mohol si informáciu o bezpečnosti výrobku overiť na stránke žalovaného Žalobca ako distribútor v zmysle zákona o bezpečnosti hračiek, mal vedieť už len z titulu svojho postavenia ako profesionálneho hospodárskeho subjektu na trhu pri zachovaní odbornej starostlivosti, že výrobok v jeho ponuke, je nebezpečnou hračkou nespĺňajúcou požiadavky v zmysle zákona.

58. Podľa ust. § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

59. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, kasačný súd konštatuje dôvodnosť kasačnej sťažnosti, a preto preskúmaný rozsudok krajského súdu podľa ust. § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude krajský súd viazaný právnym názorom kasačného súdu, vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 469 SSP).

60. O trovách kasačného konania rozhodne podľa ust. § 467 ods. 3 SSP Krajský súd v Nitre podľa ust. § 175 ods. 2 SSP v spojení s § 167 SSP samostatným uznesením.

61. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s ust. § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.

